

magam számára, hogy imátok által Istent elérjem. 2. Hogy művetek mind a mennyben, mind a földön teljes legyen, illő, hogy egyházatok Isten tiszteletére isteni küldöttet válasszon, hogy az Szíriába érve köszöntse őket, mert megbékéltek, és egykori nagyságukat visszanyerték, helyreállt közöttük a megfelelő állapot.²⁶⁰ 3. Istenhez méltó dolognak tűnt nekem, hogy közületek követ menjen levéllel, aki a köztük Isten szándéka szerint létrejött derűt velük együtt dicsóíti, és azt, hogy az az egyház imádságotokra már kikötőbe ért. Tökéletesek vagytok, arra is gondoljatok, ami tökéletes! Isten is kész nektek adni, akik jót akartok tenni.

XII. 1. Köszönt titeket a troaszi testvérek szeretete, ahonnan Burrosz által írok nektek, akit nekem testvéreitekkel, az efezusiakkal együtt, kísérőmul adtatok, aki engem mindenfelől megnyugtatott. Hasznos, ha mindannyian őt utánozzátok, aki Isten diakónusának mintapéldája. Viszonozzon neki mindent a kegyelem! 2. Üdvözlöm az Istenhez méltó püspököt és presbitériumot, a velem együtt szolgatárs diakónusokat, külön-külön és mindenkit együtt, Jézus Krisztus nevében, testében és vérében, szenvedésében, valamint testi és Lélekben való feltámadásában, Isten és a ti egységetekben.

XIII. 1. Köszöntöm testvéreim családjait az asszonyokkal, gyermekekkel és a szűzekkel együtt, akiket özvegyeknek mondanak.²⁶¹ Éljetek a Lélek erejében! Üdvözl benneteket Philón, aki velem van. 2. Üdvözlöm Tavia házanépét, kívánom, erősödjön a hitben, és a testi és lelki szeretetben! Üdvözlöm Alkét, a nekem kedves nevet és Daphnoszt, kihez nincs hasonló, valamint Euteknoszt és mindenkit név szerint. Éljetek Isten kegyelmében!

Szent Ignác levele Szent Polikárphoz

A Theophorosznak is nevezett Ignatiosz Polükarposz, a szmirnaiak egyháza püspökének, akire méginkább felügyel az Atyaisten és az Úr Jézus Krisztus, sokszoros üdvözlettel.

I. 1. Miután Istenre irányuló gondolkodásmódomról értesültem, mely mintegy megingathatatlan sziklán nyugszik, szerfőlött dicséretet mondok, mert elmarasztalhatatlan személyed látására méltattam, akit bárcsak mindig élvezhetnék Istenben. 2. A kegyelemben kérellek téged, melybe öltöztél, gyorsítsd meg futásodat, ints mindenkit, hogy eljusson az üdvösségre. Nagy gondossággal szerezz érvényt tisztségednek, testileg és lelkileg egyaránt! Legyen gondod az egyesülésre, melynél nincs jobb dolog! Viselj el mindenkit, mint téged az Úr; a szeretetben viselj el mindenkit, ahogyan teszed is! 3. Idődöt szüntelenül imában töltsd (vö.: Ef 4,2)! Kérj magadnak nagyobb belátást, mint amivel most rendelkezel! Virrassz, mint akinek álmatlan a lelke! Olyan érzülettel beszélj az emberekkel egyenként, ahogyan Isten; tökéletes atlétaként viseld mindenki gyöngeségét! Ahol több munka van, ott több a nyereség is.

II. 1. Ha a jó tanítványokat szereted, mi a te érdemed; inkább szorítsd engedelmességre a romlottabbakat is.²⁶² Nem lehet minden sebet ugyanazzal a kenőccsel gyógyítani. A lázrohamokat vizes borogatással csillapítsd. 2. Mindenben légy okos, mint a kígyó, és szelíd, mint a galamb (vö.: Mt 10,16). Azért vagy egyszerre testi és lelki lény, hogy mindazt, ami szemed elé kerül, kedvesen kezeld; kérjed viszont magad számára a láthatatlan dolgok

²⁶⁰ „... helyreállt a megfelelő állapot” a görögben a „szómateion” szót használja, ami testi valóságot, állapotot jelent. A „szómateion” Epiktetosznál (Dissz. I,1,10 és 24; 9,2) „nyomorult testet” jelent. A kifejezéssel Ignác feltehetően Krisztus szenvedő testéhez akarja hasonlítani az antiochiai egyházat.

²⁶¹ A hely szerint az „özvegyek” a szűzek osztályába tartoztak a korai egyházban. A VI,2-ben az özvegyek támogatásra szoruló személyek voltak. Ignác mondata nagyon hasonlít az 1Tim 5,9 és Polükarposz Fil IV,3-hoz. Tertullianus A szűzek fátyláról IX-ben (Óker. írók 12,239. old.) ezzel a nézettel vitakozik.

²⁶² Vö. Lk 6,32.

kinyilatkoztatását, hogy semmi ne hiányozzék neked, bővelkedj minden kegyelemben. 3. Az idő téged kíván, mint kormányosok a szelet, mint viharban hánykolódó a kikötőt, hogy Istenhez érj. Isten atlétájaként légy éber! A romolhatatlan és örök élet a díj, mely felől te is megbizonyosodtál. Mindenben áldozat vagyok érted én és bilincseim, melyeket szeretettel illetél.

III. 1. Ne félemlítsenek meg azok, akik idegen dolgokat tanítanak, s látszólag hitelt érdemlőek! Szilárdan állj, mint az üllő a kalapácsütések alatt! A nagy atléta sajátossága, hogy noha ütéseket kap, mégis győz. Nekünk legfőképpen Istenért kell eltérni mindent, hogy ő is elviseljen bennünket. 2. Törekedj még többre, mint amire most törekszel. Tanuld meg felismerni az időket. Azt várjad, ami az időn túl van, az időtlent, láthatatlant, az értünk láthatóvá váltat, a megtapinthatatlant, a szenvedéstől mentest, aki értünk szenvedékennyé vált, aki értünk minden módon túrt!

IV. 1. Nem szabad elhanyagolni az özvegyeket, az Úr után te légy gondviselőjük!²⁶³ Akaratod nélkül semmi se történjék, te se tégy semmit Isten nélkül, mint ahogyan nem is teszel. Légy állhatatos! 2. Gyakoribbak legyenek összejöveteleitek!²⁶⁴ Mindenkit keress név szerint! 3. Ne nézd le a rabszolgákat és rabszolganőket! Ők se legyenek viszont beképzelték, hanem annál inkább szolgáljanak Isten dicsőségére, hogy jobb szabadságot nyerjenek Istentől. Ne sóvárogjanak azután, hogy a közösség kiváltsa őket, nehogy a sóvárgás szolgálóinak bizonyuljanak!²⁶⁵

V. 1. A gonosz mesterkedéseket kerüld el, tarts inkább beszédet róluk!²⁶⁶ Növéreimnek mondd meg, hogy miközben az Urat szeretik, elégedjenek meg élettársaikkal testben, lélekben egyaránt. Hasonlóképpen hirdesd testvéreimnek Jézus Krisztus nevében: házastársaikat úgy szeressék, mint az Úr szerette az egyházat (vö.: Ef 5,25 és 29). 2. Ha valaki az Úr teste iránti tiszteletből meg tud maradni szüzességben, maradjon meg, de ne dicsekedjék! Ha dicsekedni fog, el fog veszni, s ha a püspöknél többre tartja magát, már a romlás áldozata.²⁶⁷ Úgy illik, hogy a vőlegények és menyasszonyok a püspök helybenhagyásával keljenek egybe, hogy a házasság az Úr szándékának megfeleljen, és ne az ösztönös kíváncsóság szerint történjék. Minden Isten tiszteletére legyen.

VI. 1. A püspökhöz tartsátok magatokat, hogy Isten is figyeljen rátok. Áldozat vagyok én azokért, akik alávetik magukat a püspöknek, a presbitereknek és diakónusoknak. Velük együtt legyen részem Istenben! Együtt fáradozzatok, versenyezzetek együtt, fussatok együtt, szenvedjétek együtt, nyugodjatok le együtt, keljétek fel együtt, mint Isten sáfárai, házanépe és szolgálói! 2. Annak a hadvezérnek a tetszését keressétek, akitől a zsoldot kapjátok, senki ne legyen pártütő közöttetek! Maradjon meg keresztisétek fegyvernek, hitetek sisak, szeretetetek dárda, kitartástok teljes harci felszerelésetek; tetteitek legyen a letétemény, hogy megérdemelt jutalmatokat megkapjátok!²⁶⁸ Legyetek nagylelkűek egymás iránt szelídségben, ahogyan Isten is az irántatok! Mindenkor örömet szeretnék lelteni bennetek.

VII. 1. Miután, mint tudomásomra jutott, a szíriai Antiochia egyháza imáitok eredményeként megbékélt, már én is derűsebb vagyok, mert Istenbe vetett bizalmamat nem

²⁶³ Vö. Zsolt 67,6; 145,9.

²⁶⁴ Vö. Jak 2,2; Zsid 10,25; Didakhé XVI,2.

²⁶⁵ A rabszolgákra vonatkozó utasításhoz 1Tim 6,2; 1Kor 7,21 kk.

²⁶⁶ A mágiára célozhat. – A „beszédre” a „homília” Szót használja, ami az ApCsel 20,11 után itt fordul elő először keresztény írásban.

²⁶⁷ Eszerint Ignác még nem tekintette kötelezőnek a nőtlenséget a püspökre vonatkozóan, bár ebből a helyből inkább csak annyi következik: megengedhetetlen, hogy valaki a nőtlenség miatt a püspöknél többre tartsa magát.

²⁶⁸ „megérdemelt jutalmatokat megkapjátok” – a római hadsereg gyakorlatára gondol, a leszerelt katonáknak a szolgálati idő végén fizették ki végkielégítésként a közben javukra írt összeget. Ezzel az eljárással a dezertálást akarták megakadályozni.

terhelik gondok, hátha a szenvedés által elérem Istent, méltónak bizonyulok rá, hogy a feltámadásban tanítványotok legyek. 2. Illő lenne, Istenben legboldogabb Polükarposzom, hogy Istennek tetsző tanácsot hívjatok össze, válasszatok ki valakit, akit nagyon szerettek, aki gyors, akit isteni futárnak lehetne nevezni; az lenne a tiszte, hogy Szíriába menjen és Isten dicsőségére dicsóítsa késlekedés nélküli szeretetetek. 3. A keresztény nem rendelkezik önmagával, hanem Istennek szenteli magát. Ez Isten és a ti dolgotok, mikor teljesítitek. Bízom a kegyelemben, hogy készek vagytok az Istenhez illő, szép cselekedet teljesítésére. Mivel ismertem buzgalmatokat az igazság iránt, csak rövid levélben intettelek benneteket.

VIII. 1. Minthogy minden egyháznak nem írhattam, mert Troaszból hirtelen Neapoliszba kellett hajózni, ahogyan azt a felsőbb akarat elrendelte, te, aki Isten akaratát teszed, írd az előző egyházaknak, hogy ők is ugyanazt tegyék, ha tudnak, küldjenek egyesek követet, mások leveleket a futár révén, akit te küldtél, hogy az örökre szóló munkában megdicsőüljete, amint meg is érdemlitek. 2. Név szerint is üdvözlök mindenkit, Eпитропосз feleségét és gyermekeit²⁶⁹; köszöntöm Attaloszt, aki kedves nekem. Azt is köszöntöm, akinek feladata lesz, hogy Szíriába utazzon! Legyen vele a kegyelem mindenkor és azzal, aki Őt küldi, Polükarposszal! 3. Imádkozom érte, hogy mindenkor erősek legyetek Istenünkben Jézus Krisztusban, akiben ti is maradjatok meg Isten egységében és az ő felügyelete alatt! Üdvözlöm Alkét, a nekem oly kedves nevet. Boldoguljatok az Úrban!

---

²⁶⁹ Eпитропосз lehet személynév, de jelenthet „gondnokot”.